

Kommentar till NRK:s granskning av olika generikasystem

Igår (2011-03-08) på norsk TV, NRK Brennpunkt, sändes ett granskande reportage om den norska generikasystemet där man gjorde jämförelser med det svenska och danska systemet. Den norska modellen bygger på att apoteken får välja vilket generiskt alternativ som ska lämnas ut till kunden (istället för det lägst prissatta alternativet som är grunden i det svenska systemet). Det norska systemet förespråkades av den statliga utredaren Lars Reje och förespråkas fortfarande av apoteksbranschen. Den svenska regeringen valde vid omregleringen att behålla dynamiken i generikamarknaden istället för att ge apoteken rätt att förhandla med leverantörerna och själv välja vilket generiskt läkemedel som ska expedieras. Ett klokt beslut har det visat sig.

NRK granskar det vida citerade påståendet att Norge skulle ha de lägsta generikapriserna i Europa. Den granskningen välkomnar vi eftersom vi länge fört argumentationen att detta inte stämmer. Det räcker med att titta i prislistan för att konstatera det. Det norska prissättningssystemet går enkelt uttryckt ut på att de enskilda apotekskedjorna individuellt får prisförhandla med läkemedelsleverantörerna. Detta gör att det inte blir några skillnader i priset ut till patient i händelse av prissänkningar från leverantören. Priset ligger låst på den av staten bestämda trinnprinsnivån som man heller inte får gå under. Det svenska systemet stimulerar till priskonkurrens så långt det är möjligt. I Norge får man inte sänka priset ut mot patient. Nästan lite komiskt. Alla prissänkningar från generikaleverantörerna stannar i apotekskedjornas fickor. Hur kan man då så bestämt hävda från norskt håll att man har Europas lägsta priser? Reportaget avslöjar att de prisjämförelser som har gjorts har gjorts mellan vad som är konkurrensutsatta generikapreparat i Norge, som varande ett icke eu-land med annan patentlagstiftning, och fortfarande patenterade och högprissatta originalläkemedel i andra länder. Man har alltså inte jämfört två likvärdiga och konkurrensutsatta preparat med varandra. Dessa snedvridna prisjämförelser har sedan citerats gång på gång i media och även i den norska Stortinget och så småningom blivit accepterade som en sanning. "Norge har Europas lägsta generikapriser". För vem? Inte för patienten, det vet vi.

NRK Brennpunkts granskning för fram ett antal viktiga punkter:

- Att Norge har Europas lägsta läkemedelspriser stämmer inte om man gör relevanta prisjämförelser mellan likvärdiga generiska läkemedel.
- Av de 21 mest omsatta generikapreparaten i Norge är 17 av dem billigare i Sverige eller Danmark.

- Höga läkemedelspriser gynnar apotekskedjorna som får orimligt höga marginaler.
- Norge har skapat ett system som skyddar grossisterna men drabbar patienterna och skattebetalarna.
- NRK Brennpunkts egen jämförelse skapar ett så pass starkt tvivel hos Helsedepartementet att man meddelar att man kommer att begära en ny prisjämförelse av läkemedel i Norge.
- En normal konkurrens ger lägre priser.

Jag hoppas att denna granskning visar att bristerna i systemet är så pass stora att det inte skulle gynna Sverige. Det är dags att lägga de ideologiska resonemangen åt sidan och se till hur det fungerar i praktiken. Vi har ett system som årligen ger en besparing på över 5 miljarder åt den svenska staten. Låt oss värna det för såväl skattebetalarnas som patienternas skull.

Reportaget förklarar på ett pedagogiskt sätt bristerna i systemet och finns på följande länk (pågår i 24 minuter).

<http://www.nrk.no/programmer/tv/brennpunkt/1.7537799>

Kontaktuppgifter:

Kenneth Nyblom
vd Föreningen för Generiska Läkemedel
070-584 59 10
kenneth.nyblom@generikaforeningen.se